

Posudek na disertační práci autora Mgr. Ondřeje KROČILA s názvem „Sociální podnikání v kontextu potřeb politiky zaměstnanosti České republiky“.

Posudek vypracovala Prof. Ing. Jana Stávková, CSc.

Problematika sociální politiky je nanejvýš aktuální na všech úrovních státní správy i samosprávy. S ohledem na demografický vývoj ve společnosti se dá předpokládat, že v budoucnu tato problematika bude nabývat ještě většího významu. Autor si správně uvědomil nutnost prolínání sociální politiky s hospodářskou politikou, potřebnost analytické činnosti v této oblasti, identifikaci vyskytujících se problémů stejně jako potřebnost chybějícího legislativního ukotvení sociálního podnikání. Těmito a mnoha dalšími otázkami se autor zabývá ve své disertační práci. Cílem práce na teoretické úrovni je propojení sociálního podnikání s politikou zaměstnanosti a na úrovni výzkumné pak vymezení zastoupení integračních sociálních podniků ve vybraném regionu a určení jejich potenciálu z hlediska zaměstnanosti. Cíl je definován zcela jednoznačně, s možností kontroly jeho plnění.

Naplnění cíle disertační práce autor rozložil do čtyř samostatných tematických celků:

- Stanovit zastoupení integračních sociálních podniků (jejich provázanost s politikou zaměstnanosti a jejich orientaci na určité skupiny znevýhodněných osob)
- Informovanost o sociálním podnikání a možnostech zakládání nových sociálních podniků
- Přínos sociálních podniků, metody měření tohoto přínosu (s důrazem na charakter a dostupnost dat pro jejich hodnocení)
- Legislativa sociálního podnikání v zemích EU.

Takto vytvořená struktura práce je samozřejmě možná. Znamená to však, že po úvodní teoretické části musí následovat jednotlivé tematické celky obsahující literární rešerši, metodiku, vlastními výsledky a vyhodnocení.

Teoretická část práce na 88 stranách textu a 12 kapitolách pojednává o sociální politice a o všem, co sociální politiku tvoří. Jaké jsou její cíle, subjekty, objekty, funkce, nástroje, jaký je vztah k hospodářské politice a politice zaměstnanosti. Věnuje se sociální inkluzi a exkluzi, postavení znevýhodněných osob, problematice podnikání, společenské odpovědnosti podniků a problematice sociálního podnikání. Je to dobře zpracovaný přehled, který v některých částech je spíše přehledem pojmově výkladovým, s výčtem informací formou statistických údajů, než přehledem rozdílných názorů na řešenou problematiku. Tato připomínka se stává bezpředmětnou po přečtení literární rešerše zpracované u jednotlivých tematických celků. Kapitola 13 a další jsou vědeckovýzkumnou částí práce. Všechny čtyři vymezené tematické celky, každý z nich samostatně, mají strukturu vědecké práce tzn. mají stanovený cíl, výzkumné otázky, na dané téma vypracovanou literární rešerši, metodiku, výsledky a na jejich základě vyvozené závěry.

Téma „Integrační sociální podniky v kontextu potřeb politiky zaměstnanosti“ je zpracováno na příkladu Olomouckého kraje. K dosažení stanoveného cíle – určit potenciál integračních sociálních podniků v Olomouckém kraji, byla použita data 16 podniků v tomto kraji působících.

Autor se snaží charakterizovat provázanost sociální politiky s hospodářskou a určit skupiny znevýhodněných osob, na které se integrační sociální podniky orientují. Provedené analýzy umožnily konstatovat, kolik a které podniky je možno definovat jako integrační sociální podnik. Cíle tedy bylo dosaženo.

Cílem druhého tématu bylo zjištění, jakými informacemi v oblasti sociálního podnikání disponují potencionální podnikatelé a které osoby by se v této oblasti podnikateli mohli stát a konečně jaký lze očekávat potenciál sociálního podnikání. K dosažení cíle byla zvolena metoda dotazníkového šetření. Z výsledků této části práce si nejvíce cením zjištění, v čem lze spatřovat naplňování společensky prospěšného cíle v případě jejich sociálního podnikání. Autor z odpovědí správně vyvodil nízkou informovanost o konceptu sociálního podnikání.

Při řešení tématu „měření přínosu sociálního podnikání“ se autor snaží odpovědět na otázku, jak by bylo možné měřit přínos sociálního podnikání, jakými metodami a dosažitelností dat pro tyto metody. Autorovi se podařila dekompozice indikátorů, které je třeba v případě sociálních podniků posuzovat a současně upřednostnil metody, které ze tří analyzovaných jsou vhodné a pro jaké oblasti sledování a pro které uživatele.

Téma „sociální podnikání a sociální ekonomika v legislativních dokumentech EU“ si klade za cíl určit odlišnosti v legislativních dokumentech o postavení sociálního podnikání v zemích EU, což se autorovi formou popisné analýzy podařilo.

K práci resp. k jednotlivým tematickým celkům mám určité připomínky a otázky:

- K prvnímu tématu doporučuji po vyvození závěrů z šetření v Olomouckém kraji upozornit na možné odlišnosti v jiných regionech a čím mohou být tyto odlišnosti způsobeny
- Druhé téma – jeho naplnění, je založeno na výsledcích dotazníkového šetření. Mám dotazy k reprezentativnosti výběrového souboru. Proč byli dotazováni jen studenti filosofické fakulty ? jsou pro podnikání ti nejvhodnější ? Počet respondentů 106 by mohl být za dané situace přijatelný ale u mnoho otázek odpovídal významně menší počet respondentů (otázka 1 odpovídalo 106 respondentů, otázka 5 odpovídalo 22 respondentů).
- K třetímu tématu mám dotaz, zda se autor zamýšlel nad měřitelností indikátorů např. v ekonomické oblasti (tab. č. 39) jak bude kvantifikovat indikátor „management je ve svém rozhodování nezávislý na okolních subjektech“.
- U čtvrtého tématu předpokládám, že autor se seznámil s obsahem připravovaného zákona a mohl by nás seznámit, zda má k návrhu věcné připomínky, které vyplývají z některých výsledků disertační práce ?

Závěrem mohu konstatovat, že přes uvedené dotazy a připomínky, které jsou spíše náměty pro další výzkum, práce splňuje požadavky kladené na disertační práci, práci doporučuji k obhajobě a po jejím úspěšném průběhu doporučuji udělení titulu **philosophiae doctor**.(PhD).

V Brně dne 22.července 2019

